

عنوان مقاله:

رویکردی شناختی به یک فعل چندمعنای فارسی

محل انتشار:

فصلنامه تازه های علوم شناختی، دوره 11، شماره 4 (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

لیلا شریفی - Azad Islamic University, Tehran, Iran

خلاصه مقاله:

هدف: هدف این پژوهش، بررسی ارتباط فرایند چندمعنا یی یکی از افعال ساده فارسی با عوامل شناختی است. پژوهش حاضر این فرضیه را بررسی کرده است که چندمعنا یی به عنوان فرایندی زبانی که طی آن یک عنصر واژگانی (در اینجا یک فعل ساده) چندین معنای مختلف می یابد، رخدادی تصادفی نبوده، بلکه اساس آن قوای شناختی است و تفاوت های روش شناختی بر بررسی معنایی واژگان تاثیر می گذارد. روش: این پژوهش با توجه به هدف، یک تحقیق نظری و براساس جمع آوری داده ها، یک تحقیق توصیفی (غیرآزمایشگاهی) و پس رویدادی (علی-مقایسه ای) است. نمونه های پژوهش به طور تصادفی از آثار کلاسیک، نو و زبان محاوره جمع آوری شدند. یافته ها: از ویژگی های نظام فعلی زبان فارسی، تعداد بسیار محدود افعال ساده (تقریباً ۱۱۵ تا ۱۳۰) است، در حالی که در زبان های مثل انگلیسی و فرانسه این نوع افعال بسیار زیادند. چندمعنا یی یا در واقع وجود چندین معنی برای یک عنصر واژگانی، جانشین مناسبی برای جبران این کمبود می باشد. در این پژوهش، چندمعنا یی فعل ساده « افتادن » براساس مفاهیمی چون مقوله بندی، نمونه نخستین، طرحواره های تصویری و مقوله های شعاعی (مبانی اساسی در زبانشناسی شناختی) بررسی می شود. نتیجه گیری: پس از بررسی نمونه ها، فرضیه تایید و نشان داده شد که گرایشها و تجارب جسمانی و مادی بشر بر چگونگی مفهوم سازی و درک او از افعال چندمعنایی تاثیر میگذارد. همچنین، معلوم شد که بهترین کاربرد نمونه ه نخستین، در چندمعنا یی است و روابط معنایی در یک واژه رابطه ای مدرج (و نه مطلق) می باشد.

کلمات کلیدی:

,Polysemy, Cognitive Linguistics, Prototype, Image Schemas, Radial Categories
چندمعنایی، زبانشناسی شناختی، مقوله بندی، نمونه نخستین، طرحواره های تصویری، مقوله های شعاعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1348727>

